

ÇÖZÜMLERİ

1. Halk hikâyeleri “dolaylı ve sembolik” biçimde anlatım yapar. Dinleyicide merak ve bağ kurma isteği uyandırır.

Cevap: B

2. I. Suyu ısınmak: Başına kötü bir iş gelmek üzere olmak (Doğru)
 II. Su yüzüne çıkmak: Ortaya çıkmak, açığa çıkmak (Doğru)
 III. Suyunu çekmek: Azalmak, tükenmek (Doğru)
 IV. Suya yazı yazmak: Kalıcı olmayan iş yapmak (Doğru)
 V. Su katılmamış: Katışıksız, saf anlamındadır. Özgünlüğünü kaybetme anlamında kullanılmaz. (Yanlış)

Cevap: E

3. I. ve II. cümlede duygulara önem verdiği söylendiği için A seçeneği doğrudur. III. cümlede renklerin psikolojik etkilerini araştırdığı söylendiği için C seçeneği doğrudur. IV. cümlede eserlerinin düşünsel yönünün olduğu söylendiği için B seçeneği doğrudur. V. cümlede de izleyici etkisini dikkate aldığı söylendiği için E seçeneği doğrudur. Hiçbir cümlede bilimsel verilere dayandığı belirtilmemiştir.

Cevap: D

4. Önce giriş cümlesi bulunmalıdır. Bu da en geniş yargıyı içeren yani IV. cümledir. II. cümledeki “bu hız” I. cümledeki hıza atıf olduğu için bu cümleler arka arkaya gelmelidir. V. cümle, II. cümledeki olumsuz duyguların sonuçlarını söylediği için II. cümleden hemen sonra gelmelidir. Buna göre sıralama IV - I - II - V - III şeklindedir.

Cevap: E

5. • Ünlü düşmesi: zihin + imde → zihnimde örneğinde i ünlüsü düşmüştür.
 • Ünlü daralması: sızla- + -yor → sızlıyor örneğinde a → ı daralması görülür.
 • Ünsüz yumuşaması: kalp + i → kalbi olurken p → b yumuşaması vardır.
 • Ünsüz benzeşmesi: vakit + de → vakitte olurken d → t sertleşmesi görülür.
 • Ünlü türemesi: Parçada ünlü türemesi yoktur.

Cevap: E

6. • romanında: isim + iyelik eki + bulunma hâl eki
 • eserlerinde: isim + çoğul eki + iyelik eki + bulunma hâl eki
 • düşüncesine: isim + iyelik eki + yönelme hâl eki
 • dünyası: isim + iyelik eki
 • titizliğiyle: isim + iyelik eki + vasıta hâl eki

Diğer sözcükler hâl eki almışken, “dünyası” sadece iyelik eki almıştır.

Cevap: D

7. • Bu köyde → İşaret sıfatı
 • Kendi sesini → Dönüşlülük zamiri
 • Kimse → Belgisiz zamir
 • Mı → Soru edatı
 • Ancak kişi zamiri (ben, sen, o, biz, siz, onlar) kullanılmamıştır.

Cevap: C

8. Parçada örnekleme (denizlerdeki motor sesleri örneği verilmiş), tanımlama (ses kirliliği bir sorun olarak tanımlanmış), açıklama (etkisi açıklanmış), karşılaştırma (insan ve hayvan yaşamını etkilemesi karşılaştırılmış) vardır. Parçada sayısal veri hiç kullanılmamıştır.

Cevap: B

9. Parçada ilk üç cümlede teknolojinin yaşamı kolaylaştırdığı ancak sosyal ilişkileri zayıflattığı vurgulanmıştır. Son cümlede ise “teknolojiyi olumsuz değil, bir araç olarak görmek gerekir” sonucuna varılmıştır. IV. cümlede ise konudan uzaklaşarak teknolojinin tarih boyunca nasıl karşılandığından söz edilmiş, paragrafın “günümüz etkileri” çizgisinden sapılmıştır.

Cevap: D

10. Cümledeki “daha önce de kullanılmıştı” ifadesi, IV. cümledeki “ilk defa uygulanan bir nakil türü değildir” düşüncesini destekler.

Cevap: D

11. Parçada televizyonun insanların iletişim biçimlerini değiştirdiği, bireyselleşmeyi artırdığı ve aile içi etkileşimi zayıflattığı vurgulanıyor. Yazar televizyonu olumsuz bir dönüşümün aracı olarak görüyor.

Cevap: B

12. Parçada bilgiye ulaşmada duyuların değil, aklın güvenilir olduğu ve bilginin “aklın faaliyetlerinden doğduğu” belirtilmiştir. Bu görüş rasyonalizm yani akılcılık anlayışına aittir.

Cevap: C

13. Parçada “akşam saatlerinde/yatmadan önce” enerji içeceği tüketmenin uykuya dalmayı geciktirdiği, derin uykuyu kısalttığı ve ertesi gün yorgunluk vb. sorunlar doğurduğu anlatılıyor. Bu, doğrudan “yatmadan önce tüketmenin olumsuz etkileri” sorusunu yanıtlar.

Cevap: B

14. Parçada Russell’ın “düşünce özgürlüğü”nü ve “eleştirel düşünme” hem bireysel hem toplumsal gelişmenin anahtarı olarak gördüğü belirtilmiştir. Ayrıca “Bilimsel düşüncenin düşmanı sorgulamadan kabuldür.” ifadesi de bu görüşü destekler. Bu nedenle B seçeneği doğru cevaptır.

Cevap: B

15. Parçada “Bilginin değeri, onu körü körüne kabul etmekte değil, doğruluğunu akıl süzgecinden geçirmektedir.” ifadesi yer alır. Bu cümle doğrudan A seçeneğiyle örtüşmektedir. Russell’a göre bilgi sorgulanmadan kabul edilirse dogmalaşır ve değerini kaybeder.

Cevap: A

$$16. \frac{3\frac{1}{2} - 1\frac{1}{3}}{2 + \frac{1}{3} + 3\frac{1}{2}} = \frac{3 + \frac{1}{2} - \left(1 + \frac{1}{3}\right)}{2 + \frac{1}{3} + 3 + \frac{1}{2}} = \frac{\frac{2}{(6)} + \frac{1}{(3)} - \frac{1}{(2)}}{\frac{5}{(6)} + \frac{1}{(3)} + \frac{1}{(2)}}$$

$$= \frac{\frac{12+3-2}{6}}{\frac{30+3+2}{6}} = \frac{\frac{13}{6}}{\frac{35}{6}} = \frac{13}{6} \cdot \frac{6}{35} = \frac{13}{35}$$

Cevap: A

$$17. \left(2^3 - \frac{2^8 - 2}{2^5}\right) : \left(2 - \frac{2^2 - 1}{2}\right)$$

$$\left(\frac{2^8 - 2^8 + 2}{2^5}\right) : \left(\frac{2^2 - 2^2 + 1}{2}\right)$$

$$\frac{2}{2^5} \cdot \frac{1}{2}$$

$$\frac{2}{2^5} \cdot 2 = \frac{2^2}{2^5} = \frac{1}{2^3} = \frac{1}{8}$$

Cevap: E

$$18. \left(\frac{\sqrt{3} \cdot \frac{6}{\sqrt{6}} + \frac{3}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{6}}}{\sqrt{2}}\right)^{-1}$$

$$= \left(\frac{6}{\sqrt{2}} + 3\sqrt{2}\right)^{-1}$$

$$= \left(\frac{(6+6)}{\sqrt{2}}\right)^{-1}$$

$$= \frac{\sqrt{2}}{12}$$

Cevap: D

19. • $x + y = 0 \Rightarrow x = -y$
 • $x \cdot z < 0 \Rightarrow -y \cdot z < 0$ ve $y \cdot z > 0$
 • $y \cdot z > 0$ ve $y + z > 0 \Rightarrow y > 0$ ve $z > 0$
 • $y > 0$ ve $x = -y$ ise $x < 0$
 $\Rightarrow$ I. $x - z < 0$, $x < z$ doğrudur.
 - +
 II. $x < y$ doğrudur.
 - +
 III. $y \cdot z > 0$ doğrudur.

Cevap: E

20. $\frac{3a^2 - b^2}{9a^2 + a^{ab}} = \frac{1}{9} \Rightarrow \frac{1}{3^{2a^2 + 2ab - a^2 + b^2}} = \frac{1}{3^2}$

$$\Rightarrow 2a^2 + 2ab - a^2 + b^2 = 2$$

$$a^2 + 2ab + b^2 = 2$$

$$(a + b)^2 = 2 \text{ olur.}$$

Cevap: A

21. $a + b = 10$

$$\begin{array}{r} x \\ a - b = 2 \\ \hline a^2 - b^2 = 20 \end{array}$$

$$\Rightarrow a^2 - b^2 + 2(a + b) = 20 + 2 \cdot 10 = 40 \text{ olur.}$$

Cevap: E

22. • $f(2) \rightarrow x = 2$ olduğundan $f(x) = x^2 - 2$ olur.
 $\Rightarrow f(2) = 2^2 - 2 = 2$ olur.
- $g(-2) = (-2)^2 - 3 = 4 - 3 = 1$
- $(f \circ g)(-2) = f(g(-2)) = f(1)$
- $f(1) \rightarrow x = 1 < 2$ ise $f(x) = 2x + 1$ olur.
 $f(1) = 2 \cdot 1 + 1 = 3$ olur.

O halde $f(2) + (f \circ g)(-2) = 2 + 3 = 5$ olur.

Cevap: A

23. A = aaabbb sayısının 9'a bölünebilmesi için
- $$a + a + a + b + b + b = 9k$$
- $$3a + 3b = 9k \text{ olmalıdır.}$$
- I) $a = 2b$ ise
- $$3 \cdot 2b + 3b = 9k$$
- $$9b = 9k \text{ ise A sayısı 9'a bölünür.}$$
- II) $a \cdot b = 2$ ise $a = 1, b = 2$ veya $a = 2, b = 1$ olabilir. Her iki durumda da,
- $$3 \cdot 1 + 3 \cdot 2 = 9k$$
- $$9 = 9k \text{ ise A sayısı 9'a bölünür.}$$
- III) b çift ise A sayısı daima 9'a bölünmez.

Cevap: D

24. • Masa ve mangalların toplam sayısı 123 ve 70 masa olduğundan,
 $123 - 70 = 53$ masanın yanına mangal konulmuştur.
- Mangallar dolu masaların yanına konulduğundan 53 masa doludur.

	4 kişilik	5 kişilik
Masa sayısı	$53 - x$	x
Toplam kişi sayısı	$212 - 4x$	$5x$

O halde $212 - 4x + 5x = 244$

$x = 32$ olur.

- 5 kişilik masalarda oturan toplam kişi sayısı
 $5x = 5 \cdot 32 = 160$ 'tir.

Cevap: E

TASARI & DEV KADRO

25.

Oğul	Baba
x yaş	$(3x - 4)$ yaş
$x + 3x - 4 = 56$	
$4x = 56 + 4 = 60$	
$x = 15$	

Oğul: 15 , Baba: $3 \cdot 15 - 4 = 45 - 4 = 41$
Yaşları farkı $41 - 15 = 26$ 'dir.

Cevap: B

26. Ali'nin cebindeki paranın tamamı 5x TL olsun.

Deftere $\frac{1}{5}$ ise $5x \cdot \frac{1}{5} = x$ TL

$5x - x = 4x$ parası kalır.

Kalanın yarısına da kalem almış ise $\frac{4x}{2} = 2x$ 'tir.

$4x - 2x = 2x$ TL kalan parasıdır.

Bu da $2x = 72$

$x = 36$

Ali'nin tüm parası $= 5x = 5 \cdot 36 = 180$ TL'dir.

Cevap: C

27.

Karşılaşma süresi 4 saattir.

İki araç zıt yönlü gittiğinden aradaki mesafe, hızlar toplamının karşılaşma süresiyle çarpımıdır.

$$(XY) = (90 + 60) \cdot 4 = 150 \cdot 4 \\ = 600 \text{ km}$$

Otomobil : $90 \times 4 = 360 \text{ km}$

Kamyon : $60 \times 4 = 240 \text{ km}$

Dolayısıyla kamyon X kentine varmak için karşılaşmadan sonra 360 km daha gitmelidir.

$$360 \div 60 = 6 \text{ saat sonra X kentine varır.}$$

Cevap: C

30.

$$3x + y = 12$$

$$y = x + 8$$

O halde

$$3x + x + 8 = 12$$

$$4x = 4 \Rightarrow x = 1 \text{ olur.}$$

Yerine yazdığımızda

$$y = 1 + 8 = 9 \text{ olur.}$$

$$(a, b) = (1, 9) \Rightarrow a + b = 1 + 9 = 10 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

28. Toplam ürün sayısına $100x$ diyelim.

- Dizüstü bilgisayar sayısı: %40 $\rightarrow 40x$
- Tablet sayısı: %25 $\rightarrow 25x$
- Masaüstü bilgisayar sayısı: $100x - (40x + 25x) = 35x$

Verilen bilgilere göre;

Tablet sayısı, masaüstü bilgisayar sayısından 8 eksiktir.

$$35x - 25x = 8$$

$$10x = 8$$

$$\text{Dizüstü bilgisayar sayısı} = 40x = 4 \cdot 10x = 40 \\ = 32 \text{ adettir.}$$

Cevap: D

29. Kısa kenarı x br olsun.

Uzun kenar kısa kenarın 2 katı olduğundan $2x$ olur.

$$\text{Alan: } x \cdot 2x = 72$$

$$2x^2 = 72$$

$$x^2 = 36$$

$$x = 6 \text{ br}$$

Kısa kenar = 6 br, uzun kenar = 12 br olur.

$$\text{Çevre: } 2 \cdot (6 + 12) = 36 \text{ br bulunur.}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLERİ

1. Orhun Yazıtları; Türklerin devlet anlayışını, halk-devlet ilişkisini ve bağımsızlık düşüncesini anlatan siyasal ve toplumsal içerikli metinlerdir. Yazıtlarda dini konular ön planda değildir, esas amaç halkı bilinçlendirmektir.

Cevap: D

2. • Divan-ı İstifa: Mali işlerden sorumludur. Devletin gelir ve giderlerini denetler, vergilerin toplanmasını düzenlerdi.
• Divan-ı Arz: Askeri işlerle ilgilenirdi.
• Divan-ı İshraf: Teftiş ve denetim işlerine bakardı.
• Divan-ı Mezalim: Halkın devlet görevlilerinden şikâyetlerini dinlerdi.
• Divan-ı İnşa: Yazışma ve diplomatik ilişkileri yürütürdü.

Cevap: B

3. Müderrisler; Osmanlı'da eğitimle uğraşan ve medreselerde ders veren öğretim görevlileriydi. Ayrıca medresenin yönetimiyle de ilgilenirdi ancak vergi toplama görevleri yoktu.

Cevap: E

4. • Takiyüddin: Matematik, astronomi ve mekanik alanlarında önemli eserler vermiştir.
• Kâtip Çelebi: Coğrafya ve bibliyografya alanında ünlüdür.
• Hezarfen Ahmet Çelebi: Uçma denemeleriyle fizik ve mühendislik alanında öncüdür.
• Piri Reis: Haritacı ve coğrafyacıdır.
• Evliya Çelebi: Seyahatnamesiyle tanınmış bir gezgindir, bilim insanı değildir.

Cevap: E

5. Osmanlı Devleti 19. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa devletlerinden aldığı borçları ödeyemez hâle gelmiştir. Bu borçların tahsili için 1881 yılında Muharrem Kararnamesi ile Düyûn-ı Umumiye (Genel Borçlar İdaresi) kurulmuştur. Bu kurum, devlet gelirlerini toplayarak alacaklı Avrupa devletlerine aktarmıştır.

Cevap: B

6. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti, Ege Adaları'nın büyük kısmını kaybetmiştir. Yalnızca Gökçeada (İmroz) ve Bozcaada Osmanlı'da kalmıştır. Dolayısıyla Gökçeada, Osmanlı'nın Ege Denizi'ndeki son adasıdır.

Cevap: A

7. Harbord Raporu, Doğu Anadolu ve çevresinde bir Amerikan mandasının kurulmasının uygun olabileceğini ileri sürmüştür. Bu rapor, Amerikan kamuoyunu etkilemek amacıyla hazırlanmış ancak Türkiye bu mandayı reddetmiştir.

Cevap: A

8. Londra Konferansı, İtilaf Devletleri arasında Yunanistan ile Türkiye arasındaki savaşın gidişatına ilişkin görüş ayrılıklarını gidermek amacıyla toplanmıştır. TBMM, konferansa katılarak Misak-ı Milli ilkelerini anlatmak ve Türk tezini diplomasi yoluyla duyurmak istemiştir. Ancak TBMM'nin Sevr Antlaşması'nı kabul etme gibi bir amacı yoktur.

Cevap: C

9. Osmanlı borçlarının ödenmeye devam edilmesi, ekonomik bağımsızlığı sınırlayan bir durumdur. Diğerleri ise bağımsızlığı güçlendiren gelişmelerdir.

Cevap: E

10. • Nazilli Basma Fabrikası (1937) – ✓
• Kayseri Uçak Fabrikası (1926) – ✓
• Paşabahçe Cam Fabrikası (1934) – ✓
• Ankara Fişek Fabrikası (1924) – ✓
• Ereğli Demir-Çelik Fabrikası 1965 yılında açılmıştır. Atatürk döneminde açılmamıştır.

Cevap: E

11. Atatürk, ekonomik bağımsızlığı ve ulusal ekonomiyi vurgulamıştır. Yabancı işletmelerin millileştirilmesi ve devletin ekonomide aktif rol üstlenmesi "Devletçilik" ilkesine girer.

Cevap: C

12. Türkiye'ye savaş çağrısı yapılan konferans Kahire Konferansı (1943)'dir. İsmet İnönü bu konferansa katılmış, Roosevelt ve Churchill ile görüşmüştür. Türkiye savaşa doğrudan katılmamış, ancak 1945 Şubat'ında Almanya ve Japonya'ya savaş ilan ederek Birleşmiş Milletler'in kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

Cevap: B

13. Türkiye, 1952 yılında NATO'ya üye olarak Batı Bloku'nda yerini almıştır. Bu adım, Türkiye'nin Sovyet tehdidine karşı güvenlik arayışının bir sonucudur. NATO üyeliği, Türkiye'nin savunma ve dış politika yöneliminde önemli bir dönüm noktasıdır.

Cevap: B

14. • Perşembe Platosu Karadeniz Bölgesi'ndedir.
• Teke Platosu Akdeniz Bölgesi'ndedir.
• Gaziantep Platosu ve Şanlıurfa Platosu ise Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndedir.
• Obruk Platosu, Orta Anadolu Bölgesi'ndedir.

Cevap: A

15. • I. Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı: İnsanların sanayi, konut veya yol yapımı için tarım alanlarını tahrip etmesiyle ilgilidir. İnsan etkisiyle oluşur.
• II. Erozyonun artması: Ormanların yok edilmesi ve yanlış tarım teknikleri nedeniyle toprak kaybı artar. İnsan etkisiyle oluşur.
• III. Volkanik dağların oluşumu: Tamamen doğal bir jeolojik olaydır, insan etkisi yoktur.

Cevap: C

16. Metinde sanayileşme ve nüfus yoğunluğu kaynaklı çevre sorunlarından söz edilmektedir. Bu özellikler sanayi ve nüfus yoğunluğu fazla olan şehirlerde daha belirgindir. Kocaeli, Marmara Bölgesi'nde sanayinin en yoğun olduğu illerden biridir. Diğer iller (Muğla, Artvin, Giresun, Burdur) daha az sanayileşmiştir.

Cevap: C

17. I. Uluslararası enerji transferinde üs konumunda olması doğal bir unsur değildir.
II. Hidrolik enerji potansiyelinin yüksek olması doğal bir unsurdur.
III. Yer altı ve yer üstü tatlı su kaynaklarının zengin olması doğal bir unsurdur.
II ve III doğal unsurlardır.

Cevap: E

18. Sivas-Divriği, Malatya-Hekimhan ve Kayseri-Develi bölgeleri Türkiye'nin en önemli demir yataklarıdır.

Cevap: B

19. Cumhurbaşkanı olmak için 40 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Dolayısıyla doğru yanıt C seçeneğidir.

Cevap: C

20. 2017 Anayasa değişikliği ile Başkanlık Hükümet Sistemi'ne geçilmiştir. Bu sistemde yürütme yetkisi tamamen Cumhurbaşkanına verilmiştir. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar da görevlerini Cumhurbaşkanına karşı sorumlu olarak yürütürler. TBMM'ye karşı siyasi sorumlulukları bulunmaz.

Cevap: D

21. Türkiye'de oy kullanmak için okur-yazar olma şartı aranmaz. 18 yaşını doldurmak, seçmen kütüğüne kayıtlı olmak gibi şartlar aranır.

Cevap: D

22. 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler şunlardır:

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Askerî Yargıtay (2017 öncesi)
- Askerî Yüksek İdare Mahkemesi (2017 öncesi)
- Uyuşmazlık Mahkemesi

Bu listeye göre yalnızca Danıştay yüksek mahkemeler arasındadır. Asliye Ceza, Bölge Adliye, HSK ve Vergi mahkemeleri ise ilk derece veya bölge mahkemeleridir.

Cevap: B

23. Belediye organları yalnızca üç tanedir:

- Belediye meclisi
- Belediye encümeni
- Belediye başkanı (Belediye meclis başkanı, belediye başkanının kendisidir.)

“Belediye danışma kurulu” kanunda yer almayan bir organdır.

Cevap: D

24. Hukukun asli (başlıca) kaynakları, hukuk kurallarını doğrudan ortaya koyan kaynaklardır. Bunlar; Anayasa, kanunlar, tüzükler, yönetmelikler ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleridir. Bilimsel içtihatlar (doktrin) ve yargı kararları ise yardımcı kaynak olarak kabul edilir. Dolayısıyla doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

25. Bu kişi, kadın hakları alanında önemli adımlar atmış, Cumhuriyet'in ilk yıllarında kadınların siyasal haklar elde etmesi için mücadele etmiş Nezihe Muhiddin'dir.

- Türk Kadınlar Birliğinin kurucusudur.
- Ben de Kadınım ve Kadınlık Hayatım gibi eserleri vardır.

Cevap: B

26. Darülhayr-ı Âli, II. Abdülhamid döneminde kimsesiz ve yoksul çocukların barınması ve eğitim alması amacıyla kurulmuş bir yetimhane ve okul niteliğindedir. Eğitimle sosyal yardımı birleştiren önemli bir kurumdur.

Cevap: C

27. Bu çağrı, Mevlânâ'nın insanları din, dil, ırk farkı gözetmeksizin kucaklayan anlayışını simgeler. Onun öğretileri hoşgörü, sevgi ve birlik üzerine kuruludur.

Cevap: C

28. İsrail ile Filistin arasındaki çatışmaların ana nedeni Kudüs'ün statüsüdür. Hem İsraililer hem Filistinliler Kudüs'ü başkent olarak görmektedir. Bu durum zaman zaman şiddet olaylarını ve uluslararası tepkileri beraberinde getirmiştir.

Cevap: A

29. 2025 Nobel Barış Ödülü'nü Venezuelalı siyasetçi María Corina Machado'ya verildi.

Cevap: C

30. BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) ülkeleri 2024'te yeni üyeleri kabul ederek ekonomik ve politik etkisini artırmıştır. Bu üyeler arasında Suudi Arabistan, İran, Mısır, Etiyopya ve Birleşik Arap Emirlikleri yer almıştır. Özellikle Suudi Arabistan'ın katılımı, petrol piyasaları ve küresel ticaret açısından büyük önem taşımıştır.

Cevap: A

TASARI & DEV KADRO